

Marta Kratochvilová. traverso
Jan Čižmář. lute. theorbo

Plaisir de Musique

New Memories

Marta Kratochvílová. traverso

Jan Čížmář. lute. theorbo

1.	Jean van Vugt (*1958): A New Memory	4:06
2.	Henry Purcell (1659–1695): Ground in C minor (ZD 221/ ZT 681)	3:25
3.	S.M.C. Leopold I (1640–1705): Ciaccona in G (CZ–KRa A 904 / A 918)	4:11
4.	Anonymous: La blanche biche	3:57
5.	Anonymous: Sarabanda de Gaultier (CZ–Pnm XIII B 237)	2:15
6.	Marian Friedl (*1979): Dance of Hope	4:48
7.	Giovanni Girolamo Kapsberger (1580–1651): Toccata seconda arpeggiata	3:28
8.	Anonymous (Catalan traditional): La cançó del lladre	2:12
9.	Pau Canyigueral (*1982): New Lachrimæ	2:06
10.	Pau Canyigueral (*1982): Contrapunto sobre Madre non mi far monaca	3:29
	Anonymous: Une jeune fillette	
	Anonymous: Ich gieng einmal spazieren (CZ–Pnm XIII B 237)	
11.	Lukáš Sommer (*1984): Be water, my friend	4:50
12.	Jacques-Christophe Naudot (1690–1762): La d'Hastrel	4:21
13.	Štěpán Rak (*1945): Introduction	0:57
14.	Štěpán Rak (*1945): Temptation of the Renaissance	5:12
15.	František Lukáš (*1977): The Melancholy Engraving I	6:50

Total time: 56:43

The musical mosaic that you are going through now is made up of pieces that relate to the past, the present and the future. It contains many memories, moods, emotions, colours, expressions. The idea of preparing this programme has been with us for a long time. Early music cultivates a natural beauty in us, and the aesthetics of sound and the way old instruments are played influence the shaping of the music that comes from them. We have tried to reflect all of this in the selection and interpretation of modern pieces as well.

With this album we document the power, depth and timelessness of sometimes seemingly simple melodies and the musical intimacy that springs from them. Over the course of our many years together in music and life, we have encountered many great people, meeting not only old masters but also new ones, including the composers represented on this album. The choice is therefore not random, but based on closeness and harmony. Likewise, the selection of pieces by old masters (often forgotten) is the result of the long journey on which these pieces have accompanied us. The way we approach them is often unconventional, not striving for historical authenticity at all costs, but rather inspired by them. In this way, early music becomes naturally inherent to us, the people of the 21st century – essentially contemporary music. The boundaries between performer, arranger and composer are blurred. The past mirrors the future - and vice versa. This is how the name of the project naturally emerged: *New Memories*, or if you prefer – memories from the future.

Hudební mozaiku, již nyní procházíte, tvoří skladby, které se vážou k minulosti, přítomnosti i budoucnosti. Ukrývají se v ní mnohé vzpomínky, nálady, emoce, barvy, výrazy. Myšlenka přípravit tento program nás provázela již delší dobu. Stará hudba v nás kultivuje přirozenou krásu a estetiku zvuku a způsob hry na staré nástroje ovlivňuje i tvarování hudby, která z nich vychází. To vše jsme se snažili promítnout také do výběru a interpretace moderních skladeb.

Tímto albem dokumentujeme sílu, hloubku a nadčasovost místy zdánlivě prostých melodií a z nich pramenící hudební blízkost. Během naší dlouholeté společné hudební a životní pouti jsme postupně poznali řadu skvělých lidí, setkávali se nejen se starými, ale i s novými mistry, mezi nimiž jsou také skladatelé zastoupeni na tomto albu. Výběr tedy není náhodný, ale založený na blízkosti a souznení. Stejně tak výběr skladeb starých, často zapomenutých mistrů je výsledkem dlouhé cesty, na niž nás tyto skladby provázely. Způsob, jakým k nim přistupujeme, je často netradiční, nepokouší se o historickou autenticitu za každou cenu, ale čerpá v nich inspiraci. Stará hudba se tak stává přirozeně vlastní nám, lidem z 21. století – tedy v zásadě hudbou současnou. Stirá se hranice mezi interpretem, aranžérem a skladatelem. V minulosti se zrcadlí budoucnost – a naopak. Takto přirozeně vyvstal i název celého projektu: *New Memories* – nové vzpomínky, nebo chcete-li – vzpomínky z budoucnosti.

ALBUM INFO

I often feel that certain memories do not come from the past, but from the future. That's why I've written a number of memories of the future, one of which I arranged for Marta and Jan: *A New Memory*. This composition is not built on a linear or narrative concept. Rather, it is a snapshot – a memory. Within this piece, transparent and non-transparent segments alternate. The transparent parts represent the memory of the future; the non-transparent ones reflect the present.

For me, music is like a window – not to look at something, but to listen through it – into space, and inward. Accessible melodies and harmonies form the foundation of my work. Within that simplicity lies room for nuance, for wonder, and for the listener's own personal story.

Často mám pocit, že některé vzpomínky nepocházejí z minulosti, ale z budoucnosti. Proto jsem napsal několik vzpomínek na budoucnost, z nichž jednu jsem upravil pro Martu a Jana: *A New Memory*. Tato skladba není postavena na lineárním nebo narrativním konceptu. Je to spíše momentka – vzpominka. V rámci této skladby se střídají segmenty transparentní, které představují vzpomínu na budoucnost, a netransparentní, které odrážejí přítomnost.

Hudba je pro mě jako okno – nedívat se na něco, ale naslouchat skrze něj – do prostoru a dovnitř. Přístupné melodie a harmonie tvoří základ mé práce. V této jednoduchosti se skrývá prostor pro nuance, pro úžas a pro osobní příběh posluchače.

Jean van Vugt

1. Jean van Vugt (*1958): *A New memory*
2. Henry Purcell (1659–1695): *Ground in C minor*
3. S.M.C. Leopold I. (1640–1705): *Ciaccona in G*
4. Anonymous: *La blanche biche*

Dance of Hope je skladbička, která vznikla kolem roku 2010 jako moje reakce na shlédnutý film o holokaustu. Vzpomínám si, že jsem cítil těžkou naprostou bezmoci, jaká vyzářovala z celé té ve své podstatě absurdní a nepochopitelné situace. V ní se jedna skupina lidí rozhodla utlačovat jinou na základě iracionálních argumentů a nezvratně se krok za krokem rodil systém, který od počáteční diskriminace vedl až k vražednému mechanismu oblných rozměrů. Musel jsem s bolestí myslit na všechny ty, kteří se tváří v tvář neúprosně se valícímu kolu dějin stále nechápal vzdát myšlenek humanity a znova a znova hledali naději, že se nakonec vše v dobré obráti. Tak je i tato skladbička pojatá: jako by se stále rozvíjala a znova zastavovala, jakoby se každou chvíli zdálo, že už začne svítit slunce, ale nakonec zůstane pod mrakem s vyhlídkou na brzkou bouři. Nedá se jí uniknout, můžeme si jedině zatančit poslední klopýtavý tanec... Původně byla napsána pro jazzovou trubku a kontrabas.

Marian Friedl

5. Anonymous: Sarabanda de Gaultier
6. Marian Friedl (*1979): Dance of hope

Codex Jacobides (c. 1600)

Dance of Hope is a piece that was written around 2010 as my reaction to a film I saw about the Holocaust. I remember feeling the weight of utter helplessness that emanated from the whole inherently absurd and incomprehensible situation. In it, one group of people decided to oppress another group of people on the basis of irrational arguments, and irreversibly, step by step, a system was born that led from initial discrimination to a murderous mechanism of monstrous proportions. I had to think with pain of all those who, in the face of the relentlessly rolling wheel of history, were still unwilling to give up on the idea of humanity, and who sought again and again for hope that everything would eventually turn for the better. This is the way this piece is conceived: it seems to keep starting and stopping again, as if every moment it seems that the sun is about to shine, but in the end it remains under a cloud with the prospect of an early storm. We cannot escape it, we can only dance a last stumbling dance... It was originally written for jazz trumpet and double bass.

G. G. Kapsberger: Libro primo
d'intavolatura di chitarone (1604) →

7. Giovanni Girolamo Kapsberger (1580-1651): Toccata seconda arpeggiata
8. Anonymous (Catalan traditional): La cançó del lladre

When Jan Čižmář told me about the existence of a short handwritten sketch by John Dowland (just a few notes in his own hand) and asked if I would be interested in using it as the starting point for a new composition, I felt as if a true treasure had been placed before me. Dowland is such a powerful figure in music history; deeply expressive and surprisingly familiar and yet still not fully known or appreciated by the wider public. His music has always struck me as intimate and timeless, filled with a kind of melancholic beauty that resonates across centuries. Inspired by those few precious notes, and recalling the joy I felt singing his music as a conservatory student, I composed this short fantasy for lute and flute. It blends elements of Renaissance counterpoint with a contemporary sensibility. The piece unfolds in a rondo-like form, with the original Dowland motif returning, transformed, between contrasting episodes. I wrote it during days of heavy rain, as nearby villages around Valencia were experiencing severe floods. Perhaps that atmosphere found its way into the music, and that's why this piece feels like a new kind of *lachrimæ*, suspended somewhere between memory and longing.

Madre, non mi far monaca is a charming and ironic plea from a young girl begging her mother not to send her to the convent. With its simple, lyrical melody and light-hearted tone, this traditional tune has inspired numerous instrumental versions since the Renaissance. This recording begins with a newly composed introduction that seeks to evoke the protagonist's inner, unspoken world; a space of hesitation, vulnerability, and quiet resistance, before her feelings are voiced through the song itself. The introduction lays the emotional groundwork from which the melody gradually blossoms.

Pau Canyigueral

A handwritten signature in cursive script, appearing to read "Pau Canyigueral".

Když mi Jan Čižmář řekl o existenci krátké rukopisné skici Johna Dowlanda (jen několik not jeho vlastní rukou) a zeptal se mě, zda bych ji nechtěl použít jako východisko pro novou skladbu, měl jsem pocit, že se přede mnou objevil skutečný poklad. Dowlandova hudba mi vždy připadala intimní a nadčasová, plná jakési melancholické krásy, která rezonuje napříč staletími. Inspirován těmito několika vzácnými tóny a vzpomínáce na radost, kterou jsem pocítil při zpěvu jeho hudby jako student konzervatoře, jsem zkomponoval tuto krátkou fantazii pro loutnu a flétnu. Mísí se v ní prvky renesančního kontrapunktu se současnou citlivostí. Skladba se odvíjí ve formě ronda, přičemž původní Dowlandův motiv se vraci v proměněné podobě mezi kontrastními epizodami. Skladbu jsem napsal ve dnech ničivého deště, kdy Valencii a okolí zasáhly silné záplavy. Možná si tato atmosféra našla cestu i do hudby, a proto tato skladba působí jako nový druh *lachrimæ*, zavěšeného někde mezi vzpomínkou a touhou.

Madre, non mi far monaca je půvabná a ironická prosba mladé dívky, která prosí svou matku, aby ji neposílala do kláštera. Tradiční nápěv s jednoduchou lyrickou melodii a odlehčenou atmosférou inspiroval od renesance řadu instrumentálních verzí. Tato nahrávka začíná nově zkomponovaným úvodem, který se snaží evokovat vnitřní, nevyslovený svět hlavní hrdinky; prostor váhání, zranitelnosti a tichého odporu, než se její pocity vyjádří prostřednictvím samotné písni. Úvod vytváří emocionální základ, z něhož postupně rozkvétá melodie.

John Dowland (1563–1626), his fuga →

9. Pau Canyigueral (*1982): New Lachrimæ
10. Pau Canyigueral (*1982): Contrapunto sobre Madre non mi far monaca

Anonymous (16c): Une jeune fillette

Codex Jacobides (Anonymous cl600): Ich gieng einmal spazieren

Slavné video, kde Bruce Lee používá nunčaky k hraní ping pongu a vzápětí v kostce shrne svou životní filozofii, mne neskutečně okouzlilo. Stejně jako mne okouzluje forma japonské poezie haiku. Útržek nápadu melodie a doprovodu jsem si poznamenal do sešítu a když mne Jan Čižmář oslovil, zda bych pro něj něco nenapsal, bylo jasné, že čas skladby nazrál.

The famous video where Bruce Lee uses nunchaku to play ping pong and then summarizes his philosophy of life in a nutshell enchanted me immensely. Likewise I am fascinated by the Japanese haiku poetry form. I jotted down a fragment of an idea for a melody and accompaniment in my notebook and when Jan Čižmář approached me to write something for him, it was clear that the time for composition was ripe.

Lukáš Sommer

Be Water, my Friend.
Empty your mind.
Be formless, shapeless, like water.
You put water into a cup, it becomes the cup.
You put water into a bottle, it becomes the bottle.
You put it into a teapot, it becomes the teapot.
Now water can flow or it can crash.
Be water, my friend.

Bruce Lee

11. Lukáš Sommer (*1984): Be water, my friend

12. Jacques-Christophe Naudot (1690-1762): La d'Hastrel

Základní téma *Renesančního pokušení* je víceméně improvizovaná melodie, kterou jsem použil ve filmu Slasti otce vlasti (1969); na hudbě k němu jsme se podíleli s Jaromírem Klempířem, z jehož pera je orchestrální složka. Jedna z mých melodii z tohoto filmu se nakonec stala jakýmsi mým life motivem, který jsem později zpracoval nejen pro sólovou kytaru, ale i mnoha jinými způsoby, ať už to bylo pro kytaru a housle, kytarový kvartet, pro housle, kytaru a marimbu, či formou koncertu pro kytaru a orchestr, jakož i pro marimbu a orchestr. Přesto se vracím vždy k té základní a ta vaše, kterou jste udělali, se mi líbí opravdu moc.

The basic theme of *The Temptation of the Renaissance* is more or less an improvised melody, which I used in the film *Pleasures of the Father of His Country* (1969); I collaborated on the music with Jaromír Klempíř, who composed the orchestral score. One of my melodies from this film eventually became a kind of my life motif, which I later worked out not only for solo guitar, but also in many other ways, whether it was for guitar and violin, guitar quartet, for violin, guitar and marimba, or in the form of a concerto for guitar and orchestra, as well as for marimba and orchestra. Yet I always return to the basic version return to the basic version, and I really like the one that you did.

Štěpán Rak

13. Štěpán Rak (*1945): Introduction

14. Štěpán Rak (*1945): The Temptation of the Renaissance

Skladba *Melancholická rytina I* vznikla původně ve verzi pro renesanční loutnu a kontratenor, ale svým tónovým rozsahem a charakterem je možné ji interpretovat i v čistě instrumentální podobě. Vznikla jako reflexe či fascinace dílem Albrechta Dürera, *Melencolia I*. Tato rytina je plná symboliky, která v člověku vyvolává pocity melancholie v nejhľubším možném slova smyslu. Její emoční dopad navíc umocňuje mistrná technika rytiny v černobílém provedení.

Zvuk renesanční loutny je na první poslech jasný a zároveň subtilní, v jeho hloubce se ale skrývá také syrový a někdy až chraplavý témbrový. To, alespoň ve mně, vyvolává velmi podobný pocit melancholie jako Dürerův obraz. Zpěv či melodický nástroj pak dává skladbě jasnější kontury a také onu symboliku vyjádřenou různými melodickými fragmenty. To, co nám Dürerova rytina říká, je něco velmi silného o nás, co jen stěží dokážeme vyjádřit slovy. Pokusil jsem se to tedy vyjádřit hudbou.

František Lukáš

15. František Lukáš (*1977): The Melancholy Engraving I

The composition *The Melancholic Engraving I* was originally written in a version for Renaissance lute and countertenor, but its tonal range and character make it possible to interpret it in a purely instrumental form. It was created as a reflection of or fascination with Albrecht Dürer's work, *Melencolia I*. This engraving is full of feelings of melancholy in the deepest possible sense of the word. Its emotional impact is also enhanced by the masterful technique of engraving in black and white.

The sound of the Renaissance lute is clear and subtle at first hearing, but in its depth there is also a raw and sometimes hoarse timbre. This, at least to me, is a very similar feeling of melancholy as Dürer's painting. Singing or a melodic instrument then gives the composition clearer contours and also the symbolism expressed in various melodic fragments. What Dürer's engraving tells us is something very strong about us that we can hardly express in words. So I tried to express it with music.

Albrecht Dürer (1471–1528) - *Melencolia I* (1514)

Náš výběr starých skladeb je přímo propojen s jejich charakterem a způsobem, jakým k nám jejich autoři promlouvají.

Jsou tu zástupci barokního světa – geniální anglický skladatel Henry Purcell (nebo snad *Ground* napsal William Croft?), či úřadem spoutaný, ale zjevně umu, talentu a emocí plný císař Leopold I. (nebo je autorem virtuózních variací na jeho *Ciaconu* z kroměřížského archivu jeho učitele Schmelzer?). Zástupcem francouzské barokní hudby je Jacques-Christophe Naudot a jeho pívavná *La d'Hastrel*. Francouzský baladickej element ožívá také v časově a autorským neukotvených skladbách *La blanche biche* a *Une jeune fillette*. Ve skladbě *La cançó del lladre* vzpomínáme na řadu našich přátel nejen z Katalánska. Kapsberger, ač německého původu, zastupuje extravagantní italský styl. Vzniká tak netradiční pojetí, kde hracími kameny jsou rytmus, pravidelnost, barvy, emoce, směr, zastavení – někdy vyhrává jejich přítomnost, jindy naopak nepřítomnost.

Jako další inspirace se opakováně vyskytuje renesance. Ve skladbě Františka Lukáše inspirované Dürerovou rytinou se mihne citace písni Flow my tears Johna Dowlanda, přezdívaného anglický *Orpheus*. Dokončení a zpracování jeho rukopisné dochovaného tématu fugy do ucelené formy se ujal Pau Canyigueral ve skladbě *New Lachrimae*. Zpracoval i moderní kontrapunkt k dávnému nápěvu *Madre non mi far monaca*, který jsme propojili s jednou z mnoha jeho verzí pod názvem *Ich gieng einmal spazieren* z Codexu Jacobides. Tato jedinečná hudební rukopisná památná z Prahy období renesance byla základem spolupráce s panem Jiřím Tichotou, za níž jsme vděčni. Z téhož rukopisu pochází i *Sarabanda de Gaultier*, kterou jsme se rozhodli propojit s překvapivě tematicky podobnou skladbou *Dance of Hope* Mariána Friedla. Pražskou renesanční atmosférou nakonec dýchá i *Renesanční pokusení* Štěpána Raka.

Our selection of early music works is directly linked to their character and what their authors mean to us.

It includes examples from the Baroque world: the brilliant English composer, Henry Purcell (or was it William Croft who wrote the *Ground*?) and the Emperor Leopold I, tied to his office but obviously full of skill, talent and emotion (or was it his teacher Schmelzer who wrote the virtuoso variations on the *Ciaccona*, today in the Kremsier archive?). Jacques-Christophe Naudot represents the French Baroque style with his charming *La d'Hastrel*. The French balladic style is also evident in the timeless, anonymous *La blanche biche* and *Une jeune fillette*. *La cançó del lladre* reminds us of several friends, not only from Catalonia. Kapsberger, although a native German, represents the extravagant Italian style. This creates an unconventional concept where rhythm, regularity, colours, emotions, direction, stopping are the playing stones – sometimes their presence wins, sometimes their absence.

The Renaissance is a recurring inspiration. František Lukáš's composition reflecting on Dürer's engraving contains a quotation from *Flow My Tears* by John Dowland, 'The English *Orpheus*'. Another inspiration by Dowland, this time set in a rondo-like form, can be found in *New Lachrimae* by Pau Canyigueral. He also elaborated a modern counterpoint to the ancient lament *Madre non mi far monaca*, which we have combined with one of its many settings, *Ich gieng einmal spazieren* from the Codex Jacobides, a unique musical manuscript monument from Renaissance Prague. It was brought to our attention by Jiří Tichota and was the basis for a fruitful collaboration that we are grateful for. Also *Sarabande de Gaultier* comes from the same manuscript, and we decided to combine it with a surprisingly thematically similar piece *Dance of Hope* by Marian Friedl. Finally, Štěpán Rak's *Temptation of the Renaissance* also breathes the Prague Renaissance atmosphere.

Music

is a philosophy.
It gives soul to the universe,
wings to the mind,
flight to the imagination,
a charm to sadness,
gaiety and life to everything.
It inspires and participates in all
that is good, just and beautiful.

Plato

Hudba

je filozofie.
Dává duši vesmíru,
křídla myslí,
rozlet fantazii,
kouzlo smutku,
veselost a život všemu.
Inspiruje a podílí se na všem,
co je dobré, spravedlivé a krásné.

Platón

Marta
Kratochvílová

www.marta-kratochvilova.com

Jan
Čižmář

www.jancizmar.com

Marta Kratochvílová – traverso (Martin Wenner, 2021)

Jan Čižmář – lute (Nico van der Waals, 1999), theorbo (Klaus Jacobsen, 2010)

www.plaisirsdemusique.org

Special thanks to our mothers Jana and Marta, our sons Jakub, Jan and Josef, to Jean van Vugt, Marian Friedl, Pau Canyigueral, Lukáš Sommer, Štěpán Rak, František Lukáš, to other colleagues and friends including Beatriz Lafont Murcia, Johan Vriend, Sophie Leconte, František Nečas, Petra Nečasová, Jan Soukup, Kateřina Fajtlová, Jiří Tichota, and all those who with their support enabled the creation of this album.

publisher: Indies Happy Trails

production: Plaisirs de Musique

sound engineer, editing, mastering: Jean van Vugt

recorded live in: Rosario monastery chapel (Bever, Belgium)

recording dates: 30.10. – 1.11.2024

cover photo: Vít Starka

graphic design: Lucie Vrhelová

photos of the artists: Lucie Deutsch, Lenka Jarošová, Carles Cardelús, Martin Pelich

accompanying pictures: National Gallery of Art (Washington, DC),

Olomouc Museum of Art - Kroměříž Archdiocesan Museum, The National Museum (Praha)

booklet editor: Jan Čižmář

proofreading: Jana Čižmářová (CS), Dennis Brauer Iversen (EN)

All rights of the manufacturer and copyright owners are reserved. Without their consent, any reproduction, copying, rental, lease, public performance, television or radio distribution of this work or of any part of it is prohibited.